

سنگش نظرات اعراب درباره ترامپ سياست آمريکا اسرائيل ايران و جز آنها

به قلم دیوید پولاک (/fa/experts/dywyd-pwlak-0/), کاترین کیولند (/fa/experts/katryn-klywld/)

۹ مه ۲۰۱۹

همچنین دست‌یافتنی به

/ (English (/policy-analysis/comparing-arab-polls-trump-us-policy-israel-iran-and-more

العربية (/ar/policy-analysis/mqarnt-asttlaat-alray-alrbyt-hwl-tramb-walsyast-alamrykyt-wasrayyl-wayran-wghyrha/)

درباره نویسنده

دیوید پولاک (/fa/experts/dywyd-pwlak-0/)

دیوید پولاک هموند برنستاین و مدیر «پروژه فکرة» در انستیتو واشنگتن است. وی در گذشته به عنوان مشاور ارشد وزارت خارجه ایالات متحده در بخش خاورمیانه بزرگ با تمرکز بر حقوق زنان و به عنوان کارشناس منطقه‌ای «ستاد برنامه‌ریزی سیاسی» وزیر خارجه فعالیت داشته است.

کاترین کیولند (/fa/experts/katryn-klywld/)

کاترین کیولند هموند ارشد در انستیتو واشنگتن و ویراستار تریبون آزاد فکرة است.

تحلیل کوتاه

دو ابتکار عمل شاخص دولت ترامپ امروز بر سیاست خاورمیانه‌ای آمریکا سایه انداخته است: «فشار حداکثری» بر ایران و پیگیری صلح اسرائیل و فلسطینیان تحت عنوان «معامله قرن».

در هفته‌های اخیر واشنگتن حوزه رویارویی را با ایران وسیع‌تر ساخت هم تحریم‌های نفتی علیه ایران را شدیدتر کرد و هم کل سپاه پاسداران انقلاب اسلامی را یک سازمان تروریستی خواند. آمریکا همچنین اعلام کرد که طرح صلح اسرائیل و فلسطینیان که بیش از دو سال وقت صرف آن شده است به‌زودی و بعد از ماه رمضان علنی خواهد شد.

در هر دو ابتکار عمل آمریکا همکاری شرکای مهم احتمالی از دول عرب در موفقیت یا شکست این سیاست‌ها نقشی کلیدی دارد. از این کشورها به‌زودی خواسته خواهد شد که با اقدامات مالی تولید نفت بیشتر اعمال تحریم‌ها و تلاش‌های دیپلماتیک از ابتکار عمل‌های ایالات متحده حمایت کنند. اما همکاری آن‌ها تا حدی به این بستگی دارد که این سیاست‌ها چه تاثیری در «خیابان‌های عرب» به دنبال خواهد آورد - خیابان‌هایی که در این اواخر شاهد احیای انقلاب‌های تازه در الجزایر و سودان و برگزاری اعتراضات بزرگ در شهرهای متعدد منطقه بوده است.

با این حال نظر سنجی‌ها به طور غیرمنتظره‌ای نشان می‌دهد که هر دو سیاست یادشده دولت آمریکا در منطقه شدیداً مورد تایید مردم عرب است یعنی: لحن تند و شدت عمل علیه تهران و جلب حمایت کشورهای عرب برای دستیابی به یک توافق تاریخی در سازش اسرائیل و فلسطینیان. یافته‌های این نظر سنجی از این بابت قابل توجه و معتبرند که پاسخ‌دهندگان در مجموع به شخص رئیس‌جمهور آمریکا دونالد ترامپ و ارزش روابط خوب اعراب با آمریکا نظر مثبتی نداشته‌اند.

اواخر سال ۲۰۱۸ به سفارش انستیتو واشنگتن یک موسسه نظرسنجی معتبر و خصوصی در منطقه پیمایشی اجرا کرد که نمونه افرادی که معرف جوامع شش کشور عرب باشند در آن مورد پرسش قرار گرفتند. این پیمایش‌ها حاوی آخرین داده‌های موثق درباره افکار عمومی اعراب نسبت به مسائل جنجالی است. پاسخ‌های شرکت‌کنندگان امارات متحده عربی عربستان سعودی کویت اردن لبنان و مصر نشان می‌دهد که در بیشتر این کشورها در حوزه داخلی اختلافات جدی وجود دارد ولی وقتی صحبت از بازیگران خارجی در میان باشد و خصوصا دو سیاست خارجی آمریکا که در بالا ذکر شد مردم منطقه با سیاست خارجی رسمی دولت‌های‌شان توافق بیشتری دارند.

حداقل دوسوم مردم موافق صلح اسرائیل و اعراب هستند

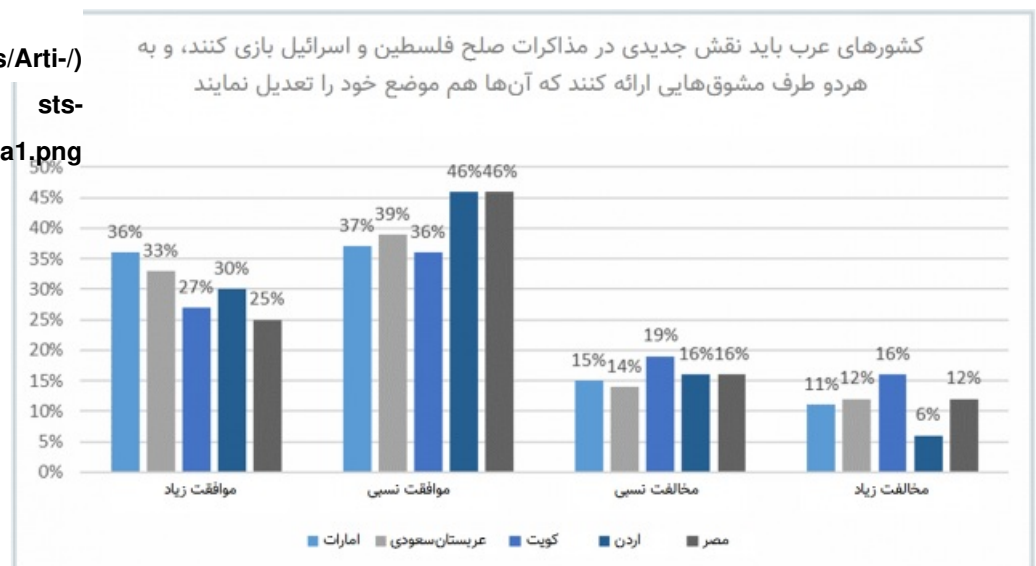
جالب است که بیشتر پاسخ‌دهندگان عرب علاقه‌مند هستند که کشورهای عرب نقش مهم‌تری در حل مناقشه فلسطین و اسرائیل بازی کنند -ازجمله این‌که «به هر دو طرف مشوق‌هایی ارائه کنند تا آن‌ها هم موضع خود را تعدیل نمایند». (توجه شود که از پاسخ‌دهندگان لبنانی چنین سوال‌هایی نشد بلکه از آن‌ها درباره سیاست‌های حزب‌الله سوال شد.) مثلا با این‌که انتظار می‌رود کویتی‌ها کمتر از بقیه حامی این‌گونه اقدامات باشند ولی معلوم شد که ۶۳ درصدشان دست‌کم تا حدی موافق این ایده هستند. در کشورهای دیگر این رقم بین ۷۱ درصد (مصر) تا ۷۶ درصد (اردن) بوده است.

این نتایج مشخصا نشان می‌دهد که امروزه حمایت عمومی بسیار بیشتری برای صلح اسرائیل و فلسطین وجود دارد تا ایجاد روابط دوجانبه اعراب با اسرائیل. البته پیشروی به سمت صلح اساسا فضای سیاسی را برای چنان روابطی نیز مساعد خواهد ساخت. همچنین اکثریت اماراتی‌ها کویتی‌ها اردنی‌ها و مصری‌ها قویا با شروع همکاری با اسرائیل پیش از صلح با فلسطین مخالف اند -خواه در حوزه فناوری باشد خواه ضدتروریسم یا مهار ایران. این گرایش علی‌رغم برخی همکاری‌های پنهان جاری بین شماری از این کشورها با اسرائیل است چنانکه وجود معاهده قدیمی صلح اسرائیل با مصر و اردن و همکاری امنیتی‌اش با این دو کشور نیز این گرایش را تغییر نداده است.

درعین حال حدود ۲۰ تا ۲۵ درصد مصری‌ها اردنی‌ها اماراتی‌ها و سعودی‌ها حداقل «کمی» قبول دارند که کشورهای عرب بدون درنظرگرفتن مسئله فلسطین باید با اسرائیل کار کنند. البته هنوز نصف شرکت‌کنندگان مصری با این موضوع به شدت مخالف اند که بالاترین میزان مخالفت در بین این کشورهاست. کویتی‌ها هم با ۱۳ درصد کمترین موافقت را با این ایده داشته‌اند.

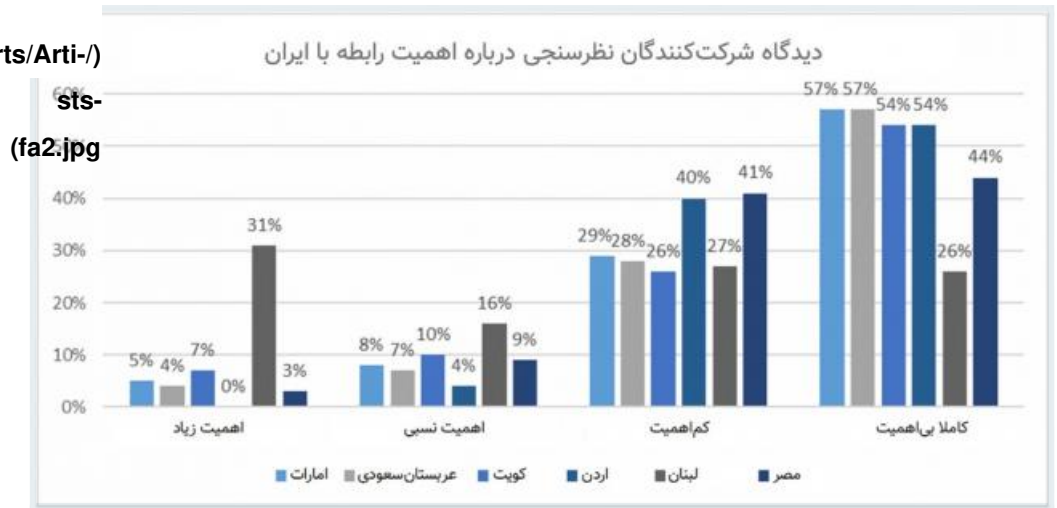
sites/default/files/imports/Arti-/) sts-

(fa1.png

مردم عرب با موضع مخالف دولت‌های‌شان علیه ایران موافق اند

یافته‌های این نظرسنجی در مورد سیاست دیگر آمریکا در منطقه از این هم دلگرم‌کننده‌تر است. فقط ۱۱ درصد سعودی‌ها ۱۳ درصد اماراتی‌ها و ۱۷ درصد کویتی‌ها معتقدند که رابطه با ایران «تا حدودی» مهم یا «خیلی» مهم است -علی‌رغم این‌که دولت کویت همچنان سعی دارد روابط خوبی با تهران داشته باشد. حتی در لبنان اکثریت نسبی پاسخ‌دهندگان (۵۳ درصد) معتقدند که رابطه با ایران «نه‌چندان مهم» یا «کاملا بی‌اهمیت» است -هرچند یک‌سوم جمعیت این کشور که شیعه هستند غالبا دیدگاه مثبتی درباره ایران دارند. اکثریت پاسخ‌دهندگان در بقیه کشورها غیر از مصر (با ۳۳ درصد) گفته‌اند که رابطه با جمهوری اسلامی «کاملا بی‌اهمیت» است.

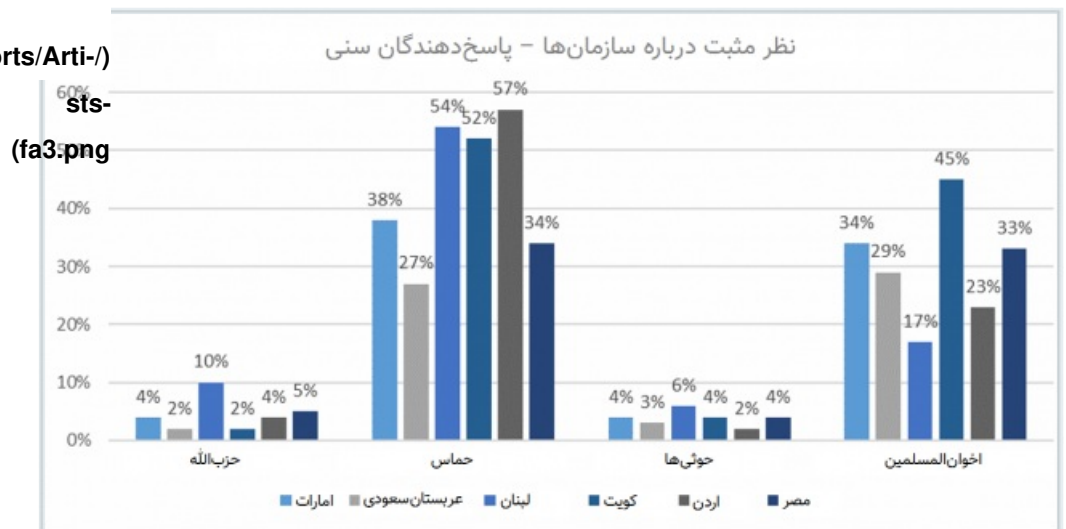

هرچند شیعیان حامی حزب‌الله اند اما متحدان ایران رتبه پایینی کسب کردند

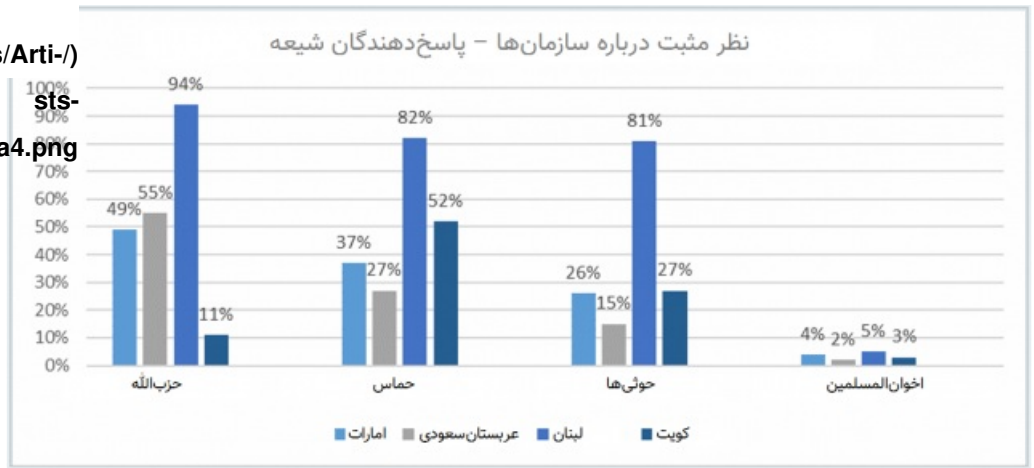
در میان اکثریت سنی این شش کشور متحدان مذهبی ایران در منطقه بسیار نامحبوب‌اند در یک تغییر نظر قابل توجه و بر خلاف سال‌های قبل از جنگ داخلی سوریه الان حمایت سنی‌ها از حزب‌الله لبنان تکرر می‌شود - به استثنای خود لبنان که به زحمت ممکن است به ۱۰ درصد برسد دیدگاه مثبت به حوثی‌های یمن حتی از این هم کمتر است

با این حال به طور کلی حمایت پاسخ‌دهندگان شیعه از حزب‌الله واقعا زیاد است و قابل فهم است که اکثریت مطلق شیعیان لبنان دیدگاه مثبتی به حزب‌الله دارند اما اکثریت شیعیان سعودی (۵۵ درصد) هم و تقریباً نیمی از شیعیان امارات نیز دیدگاه مثبتی درباره این سازمان دارند و در میان هر دو گروه بیش از ۶۰ درصد حزب‌الله را «بسیار مثبت» ارزیابی می‌کنند

بر خلاف این فقط حدود یک‌چهارم شیعیان کویت و امارات و فقط ۱۵ درصد شیعیان سعودی ذهنیت مثبتی نسبت به حوثی‌های یمن دارند - که یکی دیگر از متحدان شیعی ایران و بسیار نزدیکتر به خاک آنهاست در واقع تقریباً نیمی از پاسخ‌دهندگان شیعه از هر سه کشور یادشده دیدگاه «بسیار منفی» نسبت به حوثی‌ها دارند

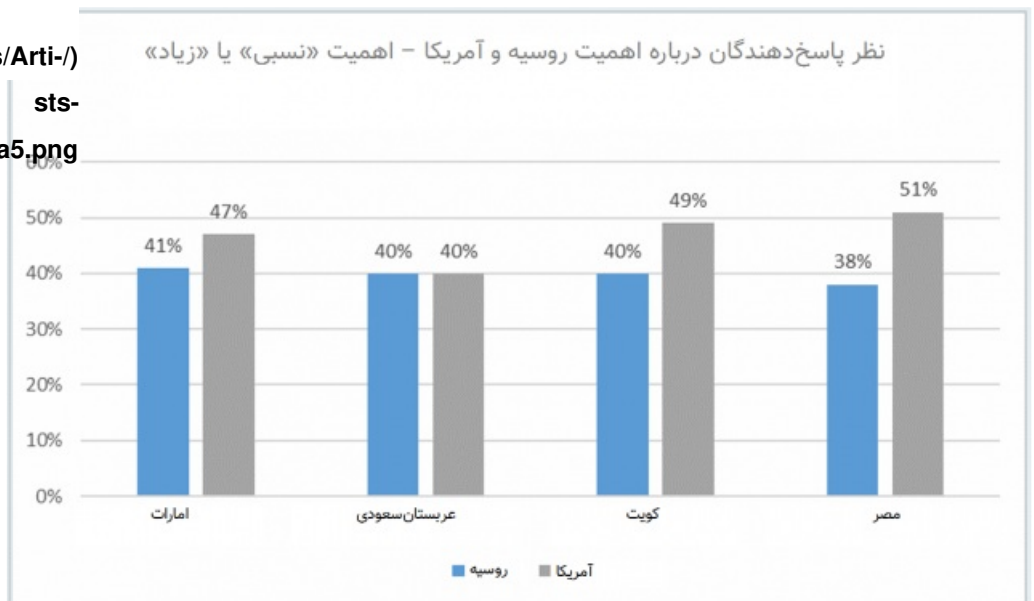
sites/default/files/imports/Arti-/) sts- (fa4.png

آمریکا از روسیه مهم‌تر تلقی می‌شود - اما نه خیلی

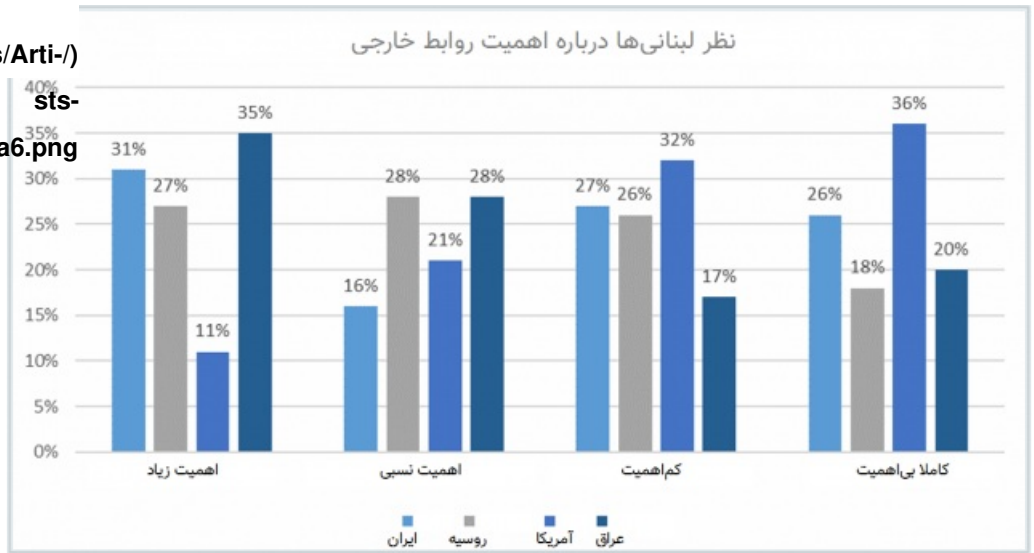
کشورهای حاشیه خلیج در این پیمایش در مورد اهمیت رابطه با روسیه تقریباً توافق کامل دارند ولی این توافق در مورد آمریکا کمتر است. در امارات و کویت تعداد نسبتاً بیشتری از پاسخ‌دهندگان برای آمریکا اهمیت قائل شده‌اند اما معلوم است که عدد بیشتری از کویتی‌ها آمریکا را «خیلی مهم» می‌دانند (۲۷ درصد) در حالی که این رقم برای روسیه کمتر است (۱۸ درصد). پاسخ‌دهندگان مصری هم در مقایسه با اهالی خلیج برای رابطه با آمریکا اهمیت بیشتری قائل‌اند تا برای رابطه با روسیه.

sites/default/files/imports/Arti-/) sts- (fa5.png

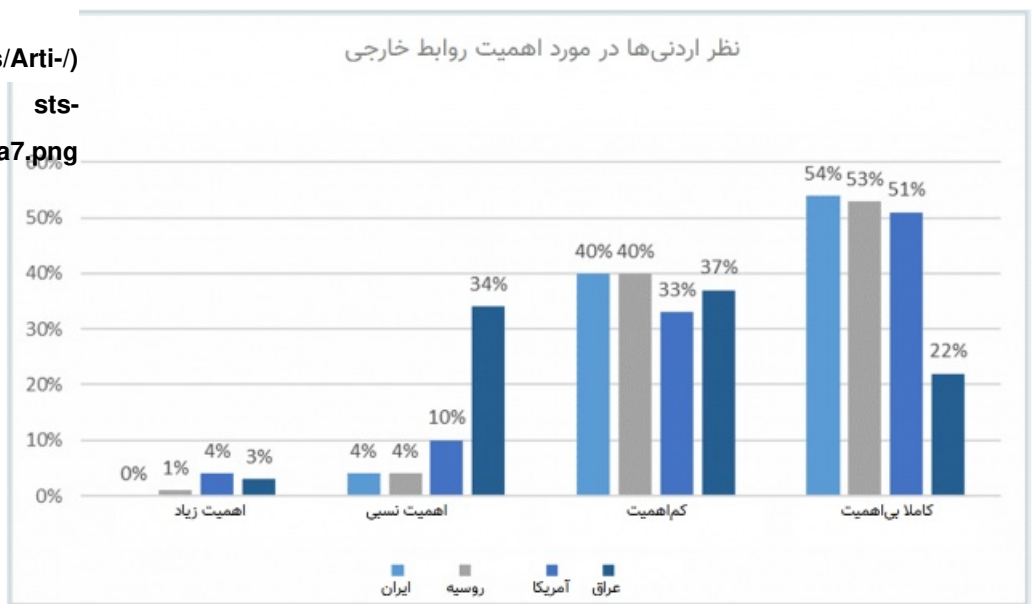

در واقع لبنان تنها کشوری است که در آن تعداد بیشتری از پاسخ‌دهندگان روسیه را «خیلی مهم» می‌دانند (۲۷ درصد) که این رقم برای آمریکا خیلی کمتر است (۱۱ درصد) - و این احتمالاً ناشی از نفوذ عمیق روسیه در کشور همسایه یعنی سوریه است.

sites/default/files/imports/Arti-/) sts- (fa6.png

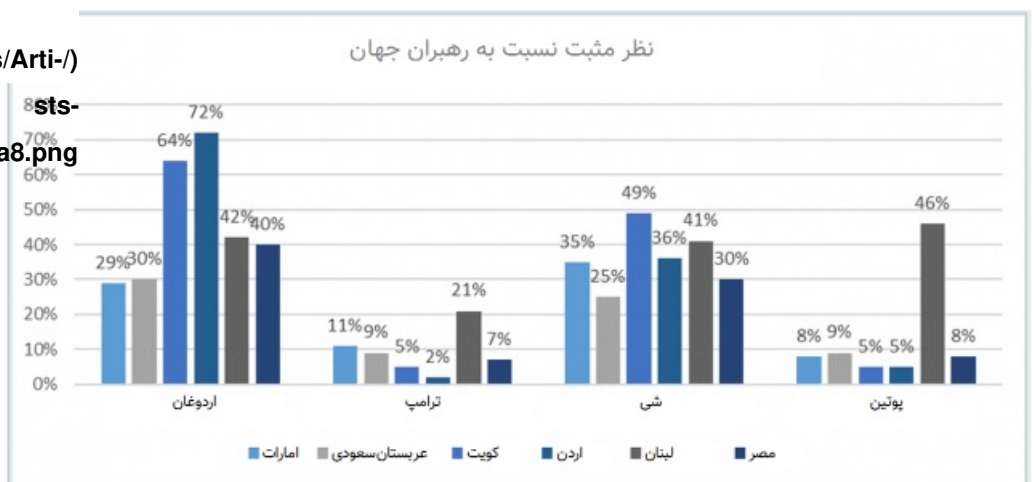

sites/default/files/imports/Arti-/) sts- (fa7.png

اردنی‌ها از همه تنگ‌نظرتر هستند چون اکثریت‌شان فکر نمی‌کنند که رابطه با ایران روسیه یا آمریکا اصلاً اهمیتی داشته باشد حتی همسایه اردن و شریک تجاری اصلی‌اش یعنی عراق فقط به نظر ۳۷ درصد اردنی‌ها مهم تلقی می‌شود و هرچند اردن متحد قدیمی آمریکا است مردمش به اندازه اهالی خلیج یا مصری‌ها برای رابطه با آمریکا اهمیت قائل نمی‌شوند با این حال اردنی‌ها مستعد اهمیت دادن به نفوذ روسیه هم نیستند چون فقط ۵ درصدشان برای پیوند با روسیه تا حدودی ارزش قائل می‌شوند

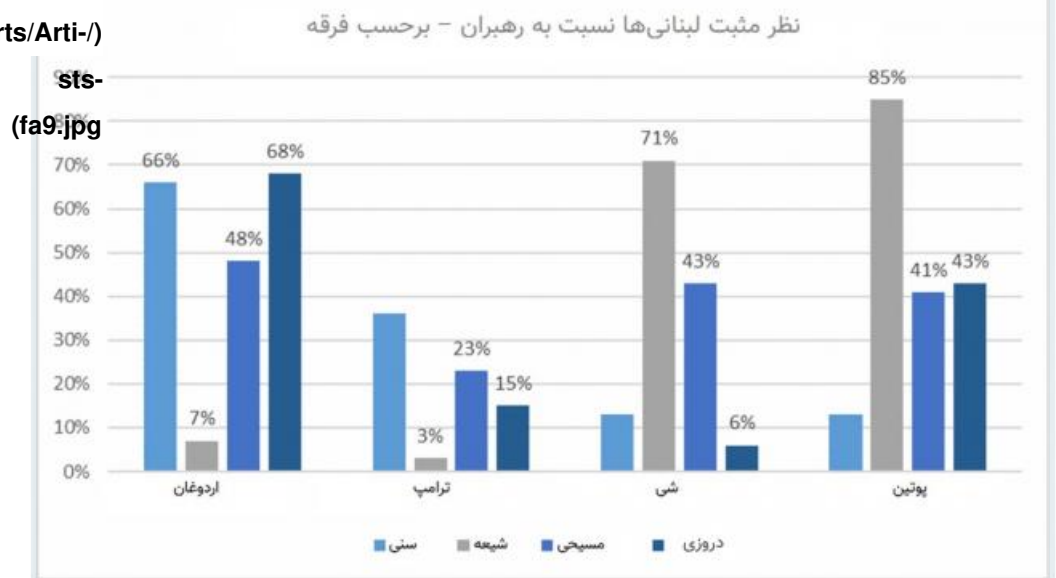
sites/default/files/imports/Arti-/) sts- (fa8.png

ترامپ و پوتین محبوبیتی ندارند اما اردوغان محبوب است

اما نظر مردم درباره رهبران خارجی با نظرشان در مورد رابطه با کشورهای خارجی خیلی فرق دارد. بیشتر پاسخدهندگان دیدگاهی منفی نسبت به روسای جمهور آمریکا و روسیه دونالد ترامپ و ولادیمیر پوتین ابراز کرده‌اند. در عوض لبنانی‌ها درباره هر دوی این رهبران به طور شاخصی نظر مثبت‌تر داشته‌اند. هرچند بسته به مذهبشان نظرات متفاوتی ارائه کرده‌اند. اکثریت بزرگی از شیعیان لبنان نظر مثبتی به پوتین دارند. اقلیت‌های زیادی از مسیحیان و دروزی‌ها هم همین نظر را دارند - که مطمئناً ناشی از حمایت پوتین از کشور همسایه‌شان سوریه است.

sites/default/files/imports/Arti-/) (fa9.jpg

به همین دلیل فقط ۱۳ درصد از سنی‌های لبنان نظر مثبتی به پوتین دارند و بیش از یک‌سوم سنی‌های لبنان هم دست‌کم تا حدی موافق ترامپ هستند که این بیشتر از هر گروه دیگر شرکت‌کننده در نظرسنجی است و در مقام بعد هم مسیحیان لبنان قرار دارند. در میان قبطی‌های مصر هم ترامپ با کسب ۲۰ درصد رتبه نسبتاً مثبتی دارد.

بر خلاف ترامپ و پوتین اردوغان در کویت و اردن یک رهبر منطقه‌ای محبوب است و در میان اقلیت بزرگی از پاسخدهندگان بقیه کشورها هم نظر مثبتی نسبت به او وجود دارد. رئیس‌جمهور چین شی جین پینگ خصوصاً در میان اهالی خلیج و مصر کمتر از بقیه شناخته شده است و نظرات مثبت و منفی درباره او کمابیش یکسان است. میزان بالای حمایت از اردوغان هم قابل توجه است چون رئیس‌جمهور ترکیه همچنان سعی دارد نقش ترکیه را در خاورمیانه پررنگ‌تر نماید.

این مقاله در تریبون آزاد فکره از ستون‌های بخش عربی و بسایر انستیتو واشنگتن منتشر شده است. نظرات بیان‌شده از سوی نویسندگان این تریبون آرای شخصی هر یک از نویسندگان است و لزوماً مورد تایید انستیتو کارمندان آن هیئت امناء و هیئت مشاوران آن نیست. ❖

RECOMMENDED

BRIEF ANALYSIS

Iran Takes Next Steps on Rocket Technology

---

11 ٢٠٢٢ أيار

Farzin Nadimi

[\(/policy-analysis/iran-takes-next-steps-rocket-technology\)](#)

BRIEF ANALYSIS

Saudi Arabia Adjusts Its History, Diminishing the Role of Wahhabism

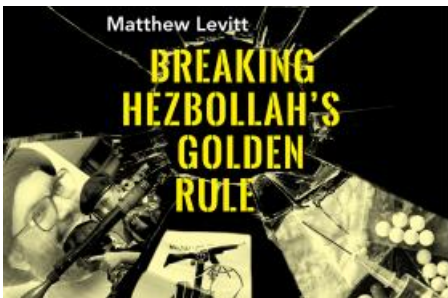
---

11 ٢٠٢٢ أيار

Simon Henderson

[\(/policy-analysis/saudi-arabia-adjusts-its-history-diminishing-role-wahhabism\)](#)

ARTICLES & TESTIMONY

Podcast: Breaking Hezbollah's Golden Rule

---

9 ٢٠٢٢ أيار

Matthew Levitt

[\(/policy-analysis/podcast-breaking-hezbollahs-golden-rule\)](#)